

Byla C-147/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. kovo 8 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Conseil d'État (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 5 d.

Pareiškėjai:

Comité interprofessionnel des huiles français (CIHEF)

Florame

Hyteck Aroma-Zone

Laboratoires Gilbert

Laboratoire Léa Nature

Laboratoires Oméga Pharma France

Pierre Fabre Médicament

Pranarom France

Puressentiel France

Atsakovai:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

CONSEIL D'ETAT (Valstybės Taryba),

<...>

nagrinėdama

bylą

<...>

COMITE INTERPROFESSIONNEL DES
HUILES ESSENTIELLES FRANÇAISES

ir kt.

<...>

1. Skunde ir dublike, kurie 2019 m. rugpjūčio 23 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. užregistruoti *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba) ginčų skyriaus sekretoriato, suteikiant Nr.°433889, *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises* (Prancūzijos tarpšakinis eterinių aliejų komitetas), bendrovė *Florame*, bendrovė *Hyteck Aroma-Zone*, bendrovė *Laboratoires Gilbert*, bendrovė *Laboratoire Léa Nature*, bendrovė *Laboratoires Oméga Pharma France*, bendrovė *Pierre Fabre médicaments*, bendrovė *Pranarom France* ir bendrovė *Pur France* prašo *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba):

1°) dėl įgaliojimų viršijimo panaikinti 2019 m. birželio 26 d. *Décret n° 2019-642 relatif aux pratiques commerciales prohibées pour certaines catégories de produits biocides* (Dekretas Nr. 2019-642 dėl draudžiamos prekybos tam tikrų kategorijų biocidiniais produktais praktikos);

2°) prireikus pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Reglamentu Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo atlikto išsamaus suderinimo;

3°) <...>. (orig. p. 2)

Jie tvirtina, kad:

– <...>

– <...>

– dekretas neturi teisinio pagrindo, nes buvo priimtas pažeidžiant 2012 m. gegužės 22 d. Europos Sąjungos reglamentą Nr. 528/2012,

– dekretu pažeidžiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsniu saugoma teisė į nuosavybę bei Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos papildomo protokolo 1 straipsnio nuostatos,

– dekretas prieštarauja 2000 m. birželio 8 d. Direktyvai 2000/31/EB, nes juo nustatomas nepateisinamas ir neproporcingas laisvės teikti paslaugas apribojimas;

– <...>.

Atsiliepime į skundą, užregistruotame 2020 m. rugsėjo 17 d., *Ministre de la transition écologique* (Ekologinės pertvarkos ministrė) prašo atmesti skundą. Ji teigia, kad nė vienas skundo pagrindas nėra pagrįstas.

<...>

2. Skunde ir dublike, kurie 2019 m. rugpjūčio 23 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. užregistruoti *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba) ginčų skyriaus sekretoriato, suteikiant Nr.°433890, *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises*, (Prancūzijos tarpšakinis eterinių aliejų komitetas, CIHEF), bendrovė *Florame*, bendrovė *Hyteck Aroma-Zone*, bendrovė *Laboratoires Gilbert*, bendrovė *Laboratoire Léa Nature*, bendrovė *Laboratoires Oméga Pharma France*, bendrovė *Pierre Fabre médicaments*, bendrovė *Pranarom France* ir bendrovė *Pur France* prašo *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba):

1°) dėl įgaliojimų viršijimo panaikinti 2019 m. birželio 26 d. *Décret n° 2019-643 relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides* (Dekretas Nr. 2019-643 dėl tam tikrų biocidinių produktų kategorijų komercinės reklamos);

2°) prireikus pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl Reglamentu Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo atlikto išsamaus suderinimo;

;

3°) <...>. (orig. p. 3)

Jie tvirtina, kad:

– <...>

– <...>

– dekretas neturi teisinio pagrindo, nes buvo priimtas pažeidžiant 2012 m. gegužės 22 d. Europos Sąjungos reglamentą Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo,

– dekretu pažeidžiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsniu saugoma teisė į nuosavybę bei Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos papildomo protokolo 1 straipsnio nuostatos,

– jis yra neteisėtas, nes juo nustatomas per didelis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsniu užtikrinamos teisės į saviraiškos laisvę, suvaržymas,

– <...>

Atsiliepime į skundą, užregistruotame 2020 m. rugsėjo 17 d., *Ministre de la transition écologique* (Ekologinės pertvarkos ministrė) prašo atmesti skundą. Ji teigia, kad nė vienas skundo pagrindas nėra pagrįstas.

<...>

Atsižvelgusi į:

- Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 267 straipsnį,
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 528/2012,
- 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB,
- *Code de l'environnement* (Aplinkos kodeksas);
- 2018 m. spalio 30 d. *Loi n° 2018-938* (Įstatymas Nr. 2018-938),
- <...> (**orig. p. 4**)

<...>

Kadangi:

1. Pirmiau nurodytais skundais prašoma panaikinti du dekretus, priimtus taikant tą patį įstatymą, juose pateikiami tie patys klausimai. Taigi reikia juos sujungti ir priimti vieną sprendimą.

2. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo siekiama, kaip nurodyta jo 1 straipsnio 1 dalyje, „*pagerinti vidaus rinkos veikimą taikant suderintas biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo taisykles, tuo pačiu metu užtikrinant aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį. Šio reglamento nuostatos grindžiamos atsargumo principu, kuriuo siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, gyvūnų sveikatą bei aplinką. Ypatingą dėmesį reikia skirti pažeidžiamų asmenų grupių apsaugai*“. To paties straipsnio 2 dalyje numatyta: „*[š]iuo reglamentu nustatomos taisyklės, reglamentuojančios: a) veikliųjų medžiagų, kurios gali būti naudojamos biocidiniuose produktuose, sąrašo sudarymą Sąjungos lygiu; b) biocidinių produktų autorizaciją; c) abipusę autorizacijos liudijimų pripažinimą Sąjungoje; d) biocidinių produktų tiekimą rinkai bei jų naudojimą vienoje ar keliose valstybėse narėse ar Sąjungoje; e) apdorotų gaminių pateikimą rinkai*“. Pagal to paties reglamento 72 straipsnį: „*1. Visi biocidinių produktų reklaminiai skelbimai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus reikalavimus ir juose taip pat turi būti sakiniai*

„Biocidinius produktus naudokite saugiai. Prieš naudodami visuomet perskaitykite etiketę ir informaciją apie produktą.“ Šie sakiniai turi aiškiai išsiskirti iš viso reklaminio teksto ir būti įskaitomi. / 2. Reklamuotojai privalomuose sakiniuose žodį „biocidiniai produktai“ gali pakeisti aiškiais nuorodomis į reklamuojamo produkto tipą. / 3. Biocidinių produktų reklamoje apie šiuos produktus negali būti kalbama taip, kad būtų klaidinama dėl produkto keliamos rizikos žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba aplinkai ar jo efektyvumo. Biocidinio produkto reklamoje niekuomet negalima nurodyti: „mažos rizikos produktas“, „netoksiškas“, „nekenksmingas“, „natūralus“, „nesukeliantis žalos aplinkai“, „nekenkia gyvūnams“ ar kitų panašių teiginių“.

3. 2018 m. spalio 30 d. *Loi pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous* (Įstatymas dėl prekybos santykių žemės ūkio ir maisto sektoriuje pusiausvyros ir sveikos, tvarios bei visiems prieinamos mitybos) 76 straipsniu į *Code de l'environnement* (Aplinkos kodeksas) įtrauktas naujas L. 522-18 straipsnis, kuriame nustatyta: „[p]arduodant L. 522-1 straipsnyje apibrėžtus biocidinius produktus, draudžiama vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir gražinamąsias nuolaidas, diferencijuoti bendrąsias ir specialiąsias pardavimo sąlygas, kaip tai suprantama pagal Prekybos kodekso L. 441-1 straipsnį, suteikti nemokamas prekes ir taikyti bet kokią (orig. p. 5) lygiavertę praktiką. Bet kokia komercinė praktika, kuria siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai apeiti šį draudimą vykdyti išpardavimus, taikyti sumažintas kainas ir gražinamąsias nuolaidas kitam produktų asortimentui, susijusiam su šių produktų pirkimu, yra draudžiama. / Atitinkamų produktų kategorijos, atsižvelgiant į pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, nustatomos Conseil d'État dekretu“. 2018 m. spalio 30 d. įstatymu į Aplinkos kodeksą įtrauktame naujame L. 522-5-3 straipsnyje numatyta: „Bet kokia minėtame 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 apibrėžtų biocidinių produktų kategorijų komercinė reklama yra draudžiama. Nukrypstant nuo šio straipsnio pirmos pastraipos, profesionaliems naudotojams skirta reklama leidžiama šiems naudotojams skirtų produktų platinimo vietose ir jiems skirtuose leidiniuose. / Atitinkamų produktų kategorijos, atsižvelgiant į pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, bei reklamos skelbimų pateikimo sąlygos nustatomos Conseil d'État dekretu“. Šiuose reklaminiuose skelbimuose parodoma gera žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos produktų vartojimo ir taikymo praktika bei galimi pavojai žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai“.

4. Ginčijamu 2019 m. birželio 26 d. dekretu Nr. 2019-642, priimtu pagal naująjį Aplinkos kodekso L. 522-18 straipsnį, į šį kodeksą įterptas naujas R. 522-16-1 straipsnis, kuriame nustatyta: „L. 522-18 straipsnyje nurodytos produktų kategorijos, kurioms draudžiama taikyti tam tikrą komercinę praktiką, yra 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo apibrėžtų 14 ir 18 tipų produktai. / Šios nuostatos netaikomos biocidiniams produktams, kuriems pagal to paties reglamento 25 straipsnį taikoma supaprastinta autorizacijos liudijimų išdavimo tvarka.“ Ginčijamu 2019 m. birželio 26 d. dekretu Nr. 2019-643, priimtu

pagal Aplinkos kodekso L. 522-5-3 straipsnį, į šį kodeksą įterptas naujas R. 522-16-2 straipsnis, suformuluotas taip: „I. – L. 522-5-3 straipsnyje minimos biocidinių produktų, kurių komercinė reklama plačiai visuomenei draudžiama, kategorijos yra tokios: 1. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo apibrėžti 14 ir 18 tipų produktai; /2 – tame pačiame reglamente apibrėžtų 2 ir 4 tipų produktai, kurie pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo nuostatas klasifikuojami kaip 1 kategorijos vandens aplinkai pavojingi produktai ir priskiriami 1 ūmaus poveikio kategorijai (H 400) ir 1 lėtinio poveikio kategorijai (H 410). / II.- Bet kokia I skirsnyje paminėtų specialistams skirtų produktų reklama rengiama vadovaujantis I skirsnio 1 dalyje paminėto Reglamento (ES) Nr. 528/2012 72 straipsnio nuostatomis. Be to, joje aiškiai ir suprantamai pateikiama tokia informacija: 1. Įrašomi šie du sakiniai: „Prieš naudodami produktą, visada įsitikinkite, kad tai būtina, ypač plačiai visuomenei prieinamose vietose. Kaskart, kai yra galimybė, pirmenybę teikite alternatyviems metodams ir produktams, keliantiems mažiausią pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai.“ 2. Nuoroda į su produktu susijusių biocidinių produktų rūši, kaip ji apibrėžta pirmiau minėto 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 528/2012 V priede. / III.– Šio straipsnio nuostatos netaikomos biocidiniams produktams, kuriems pagal 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo 25 straipsnį leidžiama taikyti supaprastintą autorizacijos liudijimų išdavimo tvarką“. (orig. p. 6)

5. Iš 3 ir 4 punktuose nurodytų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų matyti, kad draudžiama tam tikra komercinė praktika, kaip antai išpardavimai, sumažintų kainų ir grąžinamųjų nuolaidų taikymas, bendrųjų ir specialiųjų pardavimo sąlygų diferencijavimas, kaip tai suprantama pagal *Code de commerce* (Prekybos kodeksas) L. 441-1 straipsnį, nemokamų prekių suteikimas ir bet kokia lygiavertė praktika, taip pat plačiai visuomenei skirta kovos su graužikais ir nariuotakojais biocidinių produktų, priklausančių 2012 m. gegužės 22 d. reglamento V priede nustatytiems 14 ir 18 produktų tipams, komercinė reklama, išskyrus biocidinius produktus, kuriems gali būti taikoma to paties reglamento 25 straipsnyje numatyta supaprastinta autorizacijos liudijimų išdavimo tvarka.

6. Pirma, nors neginčijama, kad abiem ginčijamais dekretais draudžiama tam tikra prekybos praktika ir tam tikrų biocidinių produktų, kuriais prekiauja bendrovės pareiškėjos, reklama plačiai visuomenei, skundo pagrindas, susijęs su tuo, kad jais gali būti pažeista pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnį saugoma jų teisė į nuosavybę, nėra pakankamai patikslintas, kad būtų galima įvertinti jo pagrįstumą, todėl jį galima tikrai atmesti.

7. Antra, nors pareiškėjai teigia, kad dėl abiejų ginčijamų dekretų gali sumažėti jų produktų pardavimas ir apyvarta, juose nustatytą komercinės praktikos ir plačiai visuomenei skirtos reklamos draudimas grindžiamas visuomenės

sveikatos apsaugos bei aplinkos išsaugojimo tikslais. Vien pareiškėjų nurodytos aplinkybės, darant prielaidą, kad jos yra įrodytos, negali reikšti, kad ginčijamais dekretais pažeidžiamos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos pirmojo papildomo protokolo 1 straipsnio nuostatos.

8. Trečia, nors pareiškėjai teigia, kad 2019 m. birželio 26 d. dekretu dėl tam tikrų kategorijų biocidinių produktų komercinės reklamos pernelyg suvaržoma Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnyje įtvirtinta teisė į saviraiškos laisvę, pagal minėto Aplinkos kodekso L. 522-5-3 straipsnį ribojama plačiai visuomenei skirta kovos su graužikais ir nariuotakojais biocidinių produktų komercinė reklama bet kuriuo atveju iš vartotojų neatimama prieigos prie informacijos, o siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, tai yra būtina ir proporcinga priemonė. Todėl šį pagrindą reikia atmesti.

9. Ketvirta, 2000 m. birželio 8 d. Direktyvoje 2000/31 dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje nustatyta laisvės teikti paslaugas tvarka ir numatytos sąlygos, kuriomis valstybė narė gali bendrojo intereso labui šiai laisvei taikyti proporcingus apribojimus. 2019 m. birželio 26 d. dekretu dėl draudžiamos prekybos tam tikrų kategorijų biocidiniais produktais praktikos numatant priemones, kurios yra būtinos ir proporcingos siekiant visuomenės sveikatos apsaugos tikslo, ši direktyva nepažeidžiama.

10. <...>(orig. p. 7) <...>.

11. <...> [pagal nacionalinę teisę taikomos priemonės]

12. Galiausiai, kadangi 2 punkte nurodytame reglamente nėra nei nuostatos, pagal kurią valstybei narei būtų leidžiama numatyti tokias ribojančias priemones, kokios numatytos Aplinkos kodekso L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsniuose, nei nuostatos, pagal kurią tai daryti būtų draudžiama, kyla klausimas, ar tokių Reglamente nenumatytų priemonių galima imtis nenukrypstant nuo šio reglamento, jo nepažeidžiant ir nesutrikdant tinkamo jo taikymo. Teisės aktų nuostatomis, pagal kurias buvo priimtos ginčijamos nuostatos, siekiama užkirsti kelią per dažno tam tikrų biocidinių produktų naudojimo sukeliama neigiamam poveikiui visuomenės sveikatai ir aplinkai. Nors šis tikslas neprieštarauja minėto ES reglamento tikslui, šiose teisės akto nuostatose numatyti draudimai patenka į biocidinių produktų pateikimo rinkai sritį, kurią reglamentu siekiama suderinti Europos lygmeniu, nedarant nuorodos į valstybių narių įgyvendinimo aktų priėmimą ir nenustatant, kad šie įgyvendinimo aktai būtini visiškam reglamento veiksmingumui užtikrinti. Atsakymas į skundo pagrindą, susijusį su tuo, kad ginčijami dekretai buvo priimti taikant teisės aktų nuostatas, priimtas pažeidžiant 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012, priklauso nuo atsakymo į klausimą, ar pagal šį reglamentą nacionalinės teisės aktų leidėjui draudžiama visuomenės sveikatos ir aplinkos labui priimti komercinę praktiką ir reklamą ribojančias taisykles, kokios yra

numatytos *Code de l'environnement* (Aplinkos kodeksas) L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsniuose.

13. Šis klausimas yra lemiamas siekiant išspręsti *Conseil d'État* nagrinėjama byla ir kelia rimtų sunkumų. Todėl reikia kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį ir, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą, sustabdyti *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises*, (Prancūzijos tarpšakinis eterinių aliejų komitetas, CIHEF), bendrovės *Florame* ir kitų bendrovių skundų nagrinėjimą. **(orig. p. 8)**

NUSPRENDŽIA:

<...> Sustabdyti skundų Nr. 433889 ir 433890 nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą šiuo klausimu: ar pagal 2012 m. gegužės 22 d. Reglamentą dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo draudžiama, kad valstybė narė, siekdama apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką, nustatytų tokias komercine praktika ir reklamą ribojančias taisykles, kokios numatytos *Code de l'environnement* (Aplinkos kodeksas) L. 522-18 ir L. 522-5-3 straipsniuose? Kokiomis sąlygomis valstybė narė, prireikus, gali imtis tokių priemonių?

<...>**(orig. p. 9)**

<...>